

Sygn. akt II PK 12/17

POSTANOWIENIE

Dnia 6 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa S.D.
przeciwko Sądowi Okręgowemu w P.
o zapłatę i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 6 grudnia 2017 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 27 września 2016 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Powódka S.D. domagała się zasądzenia od pozwanego Sądu Okręgowego w P. kwoty 21.047,88 zł, tytułem wyrównania wynagrodzenia w związku z uzyskaniem prawa do obliczenia jego wysokości w stawce VI, od dnia 27 kwietnia 2011 r.

Wyrokiem z dnia 17 września 2015 r. Sąd Rejonowy [...] w P. uwzględnił powództwo i zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 9.083,87 zł, ustalając że stronie powodowej przysługuje wynagrodzenie zasadnicze w stawce awansowej VI od dnia 16 listopada 2012 r. W pozostałym zakresie Sąd pierwszej instancji powództwo oddalił.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 27 września 2016 r. wyrok Sądu Rejonowego został zmieniony w ten sposób, że oddalono powództwo oraz oddalono apelację powódki.

Od powyższego wyroku skargę kasacyjną złożyła powódka, zaskarżając orzeczenie w całości, zarzucając naruszenie prawa materialnego (art. 91a § 3 u.s.p.) oraz prawa procesowego (art. 328 § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy.

W skardze został zawarty wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W ocenie wnoszącej skargę, w sprawie istnieje zagadnienie prawne, a mianowicie: czy sędzia sądu okręgowego, którego wynagrodzenie na dzień 1 stycznia 2009 r. ustalono w stawce V otrzymuje wynagrodzenie w stawce VI po upływie 5 lat od dnia objęcie stanowiska, czy też 5 lat od dnia 1 stycznia 2009 r. albo po upływie 10 lat pracy na danym stanowisku. Nadto problematyka ustalania wynagrodzeń sędziów wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądowym, co uzasadnia także przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na brzmienie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie może być przyjęta do rozpoznania. Warunkiem merytorycznego rozpoznania sprawy jest uprzednie zrealizowanie postulatu wynikającego *in fine* z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Chodzi o wykazanie jednej z przesłanek umożliwiających przyjęcie skargi do rozpoznania, co wpisuje się w charakter postępowania przed Sądem Najwyższym, który nie jest kolejną (trzecią) instancją sądową, i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania, czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie. Przedmiotowe spostrzeżenie koreluje z publicznoprawną funkcją skargi kasacyjnej i zamyka się stwierdzeniem, że skarga kasacyjna jest środkiem odwoławczym o szczególnym charakterze i zmierza do ochrony interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni. Natomiast jej zadanie nie polega na ponownej ocenie sprawy z perspektywy niezadowolonej z rozstrzygnięcia strony.

Wytyczona w ten sposób linia jurysdykcyjna, obliuguje do oceny wskazanych we wniosku przesłanek nie tylko pod kątem formalnym, a przede wszystkim z

perspektywy wskazanych tam argumentów materialnoprawnych.

Wstępnie należy zauważyć, że kwestia istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzeby wykładni prawa, rządzi się, co do treści i sposobu jej zredagowania innymi regułami. W przypadku podstawy z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga się wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, LEX nr 2054493).

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniających wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy po pierwsze - przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468) oraz po drugie - jego wyjaśnienie

ma znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/09, LEX nr 736732).

Skarżąca nie wykazała występowania tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, gdyż - wbrew jego twierdzeniu - sformułowana wątpliwość znalazła już rozstrzygnięcie w orzecznictwie Sądu Najwyższego, które jest dodatkowo jednolite.

Zagadnienie związane z wykładnią art. 91a § 3 u.s.p. stanowiło już przedmiot wypowiedzi Sądu Najwyższego. Mianowicie już w wyroku z dnia 7 października 2015 r., II PK 236/14 (LEX nr 1800836), Sąd Najwyższy w stosunku do wynagrodzeń prokuratorów wyraził pogląd, że wcześniejsze uzyskanie wyższej stawki wynagrodzenia zasadniczego na podstawie przejściowych przepisów art. 11 ust. 1 i art. 10 ust. 2 i 3 ustawy zmieniającej nie upoważnia „pracodawcy służbowego” do przyznania kolejnej stawki przed upływem kolejnych 5 lat pracy na tym stanowisku. W kolejnym wyroku z dnia 20 października 2015 r., III PK 107/14 (LEX nr 1813460), Sąd Najwyższy potwierdził regułę, że sędziowie nie mogą domagać się wyższej stawki zaszerzegowania tylko dlatego, iż przed wejściem w życie reformy płacowej przebyli już odpowiedni staż pracy w danym sądzie. Zasadą nowej regulacji - obowiązującej od 1 stycznia 2009 r. - jest to, że wynagrodzenie zasadnicze sędziego określa się w stawce bezpośrednio wyższej dopiero po upływie kolejnych pięciu lat pracy na danym stanowisku sędziowskim, ponieważ ustawodawca uzależnił prawo do wyższej stawki od przepracowania kolejnych pięciu lat służby na danym stanowisku (art. 91a § 1 u.s.p.). O wzroście awansowej stawki wynagradzania decyduje zatem staż pracy (służby) sędziego na zajmowanym stanowisku w danym sądzie wyższej instancji, a postęp i rozmiar wymaganych lat służby liczy się od daty objęcia przez sędziego kolejnego stanowiska służbowego w danym sądzie wyższej instancji, co oznacza, że nie można uzyskać kolejnego wzrostu stawki wynagrodzenia na podstawie art. 91a ust. 3 u.s.p., bez spełnienia warunku przepracowania kolejnych pięciu lat służby na stanowisku sędziego sądu okręgowego. Stawki wprowadzone ustawą zmieniającą miały charakter jednorazowy, mechanizm ustalania wynagrodzeń sędziowskich na dzień 1 stycznia 2009 r., nie poddawał się wykładni rozszerzającej, a zatem po tej

dacie uzyskanie kolejnej stawki awansowej wymaga przepracowania pięciu kolejnych lat na zajmowanym stanowisku służbowym (art. 91a § 3 u.s.p.).

W wyrokach z dnia 18 października 2016 r., I PK 247/15 (LEX nr 2163319) oraz z dnia 25 stycznia 2017 r., II PK 321/15 (LEX nr 2248730), Sąd Najwyższy wskazał, że „ujmując rzecz chronologicznie ustawodawca z dniem 1 stycznia 2009 r. zreformował sposób wynagradzania sędziów sądów powszechnych (rejonowych, okręgowych i apelacyjnych). Można powiedzieć dalej, że ustawa zmieniająca wprowadziła jednorazowy mechanizm związany z ustaleniem „nowych zasad” wynagradzania zasadniczego sędziów i nie można go wiązać z treścią znowelizowanych przepisów u.s.p. (art. 91a), które obowiązują na przyszłość. Aspekt jednorazowości miał na celu przyporządkowanie poszczególnych sędziów do konkretnych stawek wynagrodzenia zasadniczego na dzień 1 stycznia 2009 r. Z tego wynika, że przepisy ustawy zmieniającej nie obejmują problematyki awansów płacowych sędziów po dniu 1 stycznia 2009 r. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2015 r., III PZP 6/15, LEX nr 1977934).

Przyjęty kierunek wykładni został zaaprobowany w kolejnych judykatach (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 8 lutego 2017 r., I PK 75/1, LEX nr 2259787; 14 marca 2017 r., II PK 9/16, LEX nr 2271454; 14 września 2017 r., II PK 210/16, LEX nr 2390714). Nie ma zatem podstaw do wnioskowania o aktualności formułowanego w skardze zagadnienia prawnego. Nie sposób dodatkowo doszukać się rozbieżności w poglądach judykatury na szczeblu Sądu Najwyższego. Wydane dotychczas rozstrzygnięcia stanowią dostateczny impuls pozwalający na prawidłowe odkodowanie relacji wynikających z treści art. 91a § 3 u.s.p., a tym samym eliminują obowiązek dokonania ponownej wykładni prawa materialnego. O jej konieczności nie może decydować poziom braku satysfakcji wnoszącego skargę, który stoi na stanowisku niepełnego (bo niezgodnego z jego poglądem na sprawę) sposobu wykładni prawa materialnego.

Z tych względów orzeczono w myśl art. 398⁹ § 2 k.p.c.